

Gömma stenen – med ledtrådar

Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra - Språk och kommunikation, Äldre

Syfte – Varför?

Att stimulera och utmana barnen i sin matematiska utveckling. Arbeta med det matematiska området lokalisera, genom att barnen möter olika begrepp och utmanas i att formulera och lyssna på skilda begrepp som anger läge.

Att stimulera och utmana barnen i sin språk- och kommunikationsutveckling.

Mål ur Lpfö 18 – Vad?

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förståelse för rum, tid och form och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- förmåga att lyssna på, reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och skilda syften.

Tillvägagångssätt – Hur?

Vanligtvis använder jag denna lek ute. Jag har ingen bestämd sten utan tar en jag hittar i den miljö där jag befinner mig, eller ber ett barn hitta en sten som är stor nog att gömma men inte för tung att bära.

Är det första gången vi leker leken förklarar jag lekens regler och är noga med att det är jag som vuxen som börjar gömma stenen för att alla ska få en konkret upplevelse av lekens upplägg:

- Gömmaren av stenen går iväg och hittar ett bra gömställe. När stenen är gömd går gömmaren till de övriga deltagarna och ger dem en ledtråd, till exempel att stenen ligger under något högt bredvid något brunt.
- Deltagarna måste nu iaktta omgivningen och försöka hitta stenen.
- Behövs fler ledtrådar samlas alla deltagare igen och gömmaren får ge fler beskrivningar, till exempel att stenen ligger under något högt som är brunt och grönt, bredvid något långt och brunt, framför något smalt och grönt.
- Deltagarna fortsätter att leta. När stenen är hittad får den deltagare som hittade stenen gömma den.

Som vuxen är det viktigt att stötta både gömmaren och letarna med att formulera och tolka de begrepp som används.

Reflektion och analys

Denna lek är användbar både ute och inne, den kan varieras och den kräver inga förberedelser. Barnen tillägnar sig begreppen efterhand som leken fortgår och efter några gånger märker man hur deras förmåga att ge och få ledtrådar utvecklas.

Begreppet lokalisera som en matematisk aktivitet i förskolan är hämtat ur *"Förskola i utveckling – bakgrund till ändringar i förskolans läroplan"* (2010) där Utbildningsdepartementet anger att *"Ett sätt att konkret närma sig läroplanens mål är att utgå från sex historiskt och kulturellt grundade aktiviteter"* (210, s 11).

En av dessa aktiviteter är "lokalisera":

Lokalisera – "Att uppleva, jämföra och karakterisera egenskaper hos rummet, inomhus, utomhus, i planerad miljö och natur. Orientera sig i relation till omgivningen. Utveckla sin kroppsuppfattning. Upptäcka och utforska egenskaper hos begrepp för position, orientering, riktning, vinkel, proportion och rörelse. Skapa representationer av sig själv och omgivningen med konkret material, teckningar, bilder, ord och andra uttrycksformer samt utveckla symboliskt tänkande" (2010, s 11).